

Trettende Møde.

Lørdagen den 9de November 1889, Kl. 1 1/2.

Protokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Formanden: Siden forrige Møde er paa de Herrer's Pladser omdelt Vædringsforslag til 3die Behandling af Forslag til Lov om Handel med samt Opbevaring og Anvendelse af Gifte og andre for Sundheden farlige Stoffer.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Statsrevisorernes Betænkning over Statsregnskabet for Finantsaaret 1887—88.

(Udvalgets Betænkning findes i Tillæg. B., Sp. 1. ff.)

Udenfor Udvalgets Indstillinger var intet Forslag fremkommet.

Sagen sattes under Forhandling.

Ordføreren (Rump): Atter skaar Landstinget overfor et Statsregnskab, med Hensyn til hvilket de 2 Statsrevisorer have indstillet hele Regnskabet eller dog den væsentlige Del af samme til ikke at passere, medens de 2 andre Statsrevisorer have indstillet det til Godkjendelse. Denne Modsetning beror ligesom ved de 2 foregaaende Statsregnskaber paa 2 Spørgsmaal, nemlig dels Spørgsmaalet, om det strider mod Grundloven, at Regjeringen, naar det nye Finantsaar er kommet, uden at den har været i Stand til at tilvejebringe en Finantslov, foranlediger, at Hs. Mæj. Kongen i Henhold til Grundlovens § 25 udstæder en foreløbig Bevillingslov, dels Spørgsmaalet om, hvorvidt den foreløbige Lov kan bringes til at ophøre derved, at der i det ene af Thingene ved privat Initiativ indbringes et med den foreløbige Lov ligelydende Lovfor-

slag, og Thinget derpaa vedtager en Dagsorden, ved hvilken den foreløbige Lov erklæres for bortfalden. Det ærede Mindretal har i Betænkningen med Hensyn til det første af disse to Spørgsmaal anført forskjellige Betragtninger, nemlig dels en Henviisning til Forsatningslovene af 1855 og 1863 som formentlig indeholdende Data til Bestyrkelse af hans Fortolkning af Forsatningen, dels forskellige Udtalelser af Politikere, som skulde tjene til at bestyrke hans Opfattelse. Jeg skal hverken indlade mig paa Noget af det, som det ærede Mindretal saaledes har anført, eller paa hvad Andet, der mulig endnu kan anføres med Hensyn til dette Spørgsmaal, og det af 2 Grunde. For det Første, fordi jeg formener, at der overhovedet i Thingene i tidligere Aar i Virkeligheden er anført Alt, hvad der kan anføres angaaende denne Sag, men navnlig, fordi en Diskussion derom i ethvert Fald med Hensyn til Landstingets Stilling til Sagen er fuldstændig ørtesløs. Det kan gjerne være, at de Fortolkningsdata, som det ærede Mindretal har hentet fra de 2 nævnte Forsatningslove, kunne have deres Betydning; jeg skal hverken sige Ja eller Nei dertil; det kan ogsaa være, at der fra de anførte Udtalelser af Politikere fra en tidligere Tid kan hentes Argumenter for Mindretallets Opfattelse, uden Hensyn til de Forhold, under hvilke Spørgsmaalet foreligger. Men at drøfte det i Landstinget, er fuldstændig ørtesløst. Den Tid er forbi, da Drøftelsen i Folkethings- og Landstingsalen kunde have nogen Betydning. De to Thing have, ethvert for sit Vedkommende, taget sit Stabe til det foreliggende Spørgsmaal. Naar 2 Parter først ere naaede saa vidt med Hensyn til en Sag, der har retlig Betydning, at de afgjort hver indtager sit særlige Standpunkt, skaar der, saafremt man vil naae en endelig Afgjørelse, kun Et tilbage, nemlig at forelægge Sagen for de kompetente Domstole. De to heromhandlede Spørgsmaal have flere Gange været for Domstolene, forsaavidt angaar Spørgsmaalet om Forholdet mellem Samfundsmagten og Statsborgerne. Saaledes har Spørgsmaalet om, hvor vidt det strider mod Grundloven at udstæde foreløbige Bevillingslove, adskillige Gange været paa kjendt af de underordnede Domstole, nemlig naar Fogderne have foretaget Udpantning for kongelige Skatter. Samtlige i disse Sager afsagte Fogedkjendelser ere gaaede ud paa, at de foreløbige Finantslove indeholde tilstrækkelig Hjemmel til Opkrævning af Skatterne, og begge Landes Overretter ere komne til samme Resultat. Spørgsmaalet har ikke foreligget for Højesteret, ved hvilken